

ת"פ 51378/04/17 - מדינת ישראל נגד מרינה סרוויס בע"מ, אריק ממייב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 51378-04-17 מדינת ישראל נ' מרינה סרוויס בע"מ ואח'
לפני כבוד השופט שאול אבינור

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רבקה גיסינגר

המאשימה

נגד

1. מרינה סרוויס בע"מ
2. אריק ממייב
שניהם ע"י ב"כ עוה"ד תמיר סולומון ועמית זיו

הנאשמים

הכרעת דין

א. רקע כללי ותמצית כתב האישום:

1. נאשמת 1 (להלן - הנאשמת או החברה) היא חברה פרטית מוגבלת במניות, שנרשמה כעוסק מורשה בענף המסעדות לעניין הוראות חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן - חוק מע"מ). בתקופה הרלוואנטית לתיק זה, בין חודש יוני 2013 לבין חודש נובמבר 2013, היה נאשם 2 (להלן - הנאשם) המנהל הפעיל של הנאשמת.
2. על פי הנטען בחלק הכללי לכתב האישום המתוקן (להלן - כתב האישום), בתקופה שבין יום 06.06.13 לבין יום 03.09.13 רשם הנאשם בכזב את מר שי קזקוב (להלן - קזקוב) כבעלים של הנאשמת, על אף שבפועל שימש הנאשם כמנהלה הפעיל. החל מיום 25.08.13 נרשם הנאשם כבעלים של הנאשמת.
3. הנאשמים הואשמו לפניי בכתב האישום בעבירות לפי הוראות חוק מע"מ, בשלושה אישומים שונים שתמציתם כלהלן:

4. אישום ראשון - ניכוי תשומות בהיעדר מסמכים:

עיקר העובדות הנטענות:

- בדוחות החודשיים שהגישו לרשויות מע"מ, לתקופות הדיווח לחודשים יולי-אוגוסט 2013 וספטמבר-עמוד 1

אוקטובר 2013, ניכו הנאשמים מס תשומות בסך כולל של 6,595,826 ₪, מבלי שהיו להם לגביו אסמכתאות או חשבוניות, וללא תיעוד כלל.

- הנאשמים עשו את המעשים המתוארים לעיל במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס.

הוראות החיקוק:

- ניכו מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, בנסיבות מחמירות - עבירה לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ.

5. אישום שני - אי ניהול ספרים:

עיקר העובדות הנטענות:

- בתקופה שבין יום 30.06.13 לבין יום 28.11.13 נמנעו הנאשמים מלנהל ספרי חשבוניות או רשומות אחרות, שהיה עליהם לנהל לפי תקנות מס ערך מוסף (ניהול פנקסי חשבוניות), תשל"ו-1976.
- הנאשמים עשו את המעשים המתוארים לעיל במרמה או תחבולה, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס.

הוראות החיקוק:

- שימוש בכל מרמה או תחבולה במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס - עבירה לפי הוראות סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ.

6. אישום שלישי - הוצאת חשבוניות פיקטיביות:

עיקר העובדות הנטענות:

- בתקופה שבין יום 30.06.13 לבין יום 28.11.13 הוציאו הנאשמים לחברת "אל פי סי מרום מערכות וניהול בע"מ" - שבבעלותו ובניהולו של מר פנחס לויבצקי - 10 מסמכים הנחזים כחשבוניות מס (להלן - אל פי סי וליבצקי, בהתאמה).
- מדובר בחשבוניות מס שהוצאו בסכום כולל של 50,877,308 ₪, שסכום המס הכלול בהן הוא בסך 7,760,942 ₪, והכל מבלי שבוצעו בפועל העסקאות מושא החשבוניות (להלן לשם קיצור - חשבוניות אל פי סי). לפרטי החשבוניות ר' בנספח לכתב האישום).
- אל פי סי קיזזה את החשבוניות בדוחות החודשיים שהגישה לרשויות מע"מ.
- הנאשמים עשו את המעשים המתוארים לעיל מתוך בצע כסף, במטרה להביא לכך שאל פי סי תתחמק או תשתמט מתשלום מס.

הוראות החיקוק:

- פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו - 10 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ.

ב.

תשובת הנאשמים לאישומים וגדר המחלוקת העובדתית בין הצדדים:

7. הדיון המקדמיים, לרבות במתכונת של גישור, התנהלו לפני מותב אחר. ואולם, משהצדדים לא הגיעו לכלל הסכמות הועבר התיק לשמיעת הראיות לפניי. כפירת הנאשמים, שהוגשה בכתב באמצעות ב"כ הנאשמים, כללה בתחילה כפירה כללית גרידא. עם זאת, בעקבות החלטת בית המשפט (בפרוטוקול, עמ' 8) הוגשה כפירה מפורטת יותר, שממנה עולה כי הנאשמים אינם כופרים במסגרת העובדתית הכללית המתוארת בעובדות כתב האישום - לרבות בסכומים הנטענים - אלא טוענים שבמעשיהם לא היתה כל עבירה משום שדיווחיהם לרשויות נעשו כדין והיו אמת לאמיתה.
8. עוד יש לציין, כי לעניין סיווג הנאשמת במרשם מע"מ ב"ענף המסעדות" נטען בתשובה שהנאשמים הם לא אלה "שייזמו את סיווג הרישום". אין בתשובה התייחסות לסוגיית רישומו של קזקוב על ידי הנאשם כבעלים של הנאשמת, למעט הכחשה כללית תוך הודאה רק בעובדה שמיום 25.08.13 נרשם הנאשם כבעלי הנאשמת. לעניין **האישום הראשון** צוין בתשובה, כי הגם שהנאשמים מודים בסכום הנקוב בו, הם מוסיפים וטוענים כי כל דוחותיהם נעשו ונערכו כדין. לעניין **האישום השני** צוינה כפירה כללית בלבד. לבסוף, לעניין **האישום השלישי** נטען כי כל עסקאות הנאשמים היו אמת ובוצעו על סמך התקשרויות-אמת ובהתאם לכל דין (ר' התשובה, במסגרת בקשה מס' 8).
9. בסיכומי ההגנה הועלו טענות-עובדה נוספות ולכך עוד נתייחס בהמשך הכרעת הדין. עם זאת, לעניין גדרי המחלוקת בין הצדדים הבהירה ההגנה בסיכומיה שהנאשם "**מלכתחילה לא חלק על היותו הבעלים והמנהל בנאשמת מתחילת דרכה ועד סופה**" (ר' בסעיף 201 לסיכומי ההגנה) ולמעשה הודתה, אם גם בחצי-פה, כי קזקוב נרשם כ"איש קש" על ידי הנאשם (שם, וכן בסעיף 159). בנוסף, כאמור, הסכומים והחשבוניות הנטענים בכתב האישום אינם שנויים במחלוקת ובכל מקרה מוכחים במוציגים הרלוואנטיים שנאספו בחקירה והוגשו לפניי במהלך המשפט (בהקשר זה ר' במיוחד בעדותו של חוקר מע"מ הראשי, מר שרון שפסה - בפרוטוקול, עמ' 19 ואילך, וכן במוציגים ת/1, ת/2 ות/3. לדוחות המע"מ של אל פי סי ר' ת/68). מכאן, שההיבט החשבונאי-טכני של כתב האישום אינו שנוי במחלוקת.
10. גדר המחלוקת העובדתית העולה מסיכומי ההגנה הוא אפוא מצומצם-יחסית. לעניין האישומים הראשון והשני טענות ההגנה בסיכומים מתמקדות בשאלת היסוד הנפשי שניתן לייחס לנאשמים. לשיטת ההגנה אין ראיות להוכחת יסוד נפשי של מרמה ולפיכך ניתן היה להאשים את הנאשמים באישומים אלה, לכל היותר, בעבירות מסוימות לפי הוראות סעיף 117(א) לחוק מע"מ (ר' בסעיפים 5 ו-208 ואילך לסיכומי ההגנה). לעניין האישום השלישי טענת ההגנה היא שמדובר בחשבוניות אמת שהוצאו כדין, כאשר נלוות לכך טענות חוזרות ונשנות למחדלי חקירה המתייחסות למעשה לכל מכלול כתב האישום. לטענת הסניגורים, החוקרים חדלו מלבצע פעולות חקירה - בין בבדיקות בשטח ובין בחקירת עדים, לרבות לקוחות של אל פי סי - שנדרשו על מנת להגיע לחקר האמת, דהיינו: לאשש או להפריך את חשדותיהם של החוקרים כי חשבוניות אל פי סי לא שיקפו עסקאות אמת כלשהן.
11. הסקירה הראייתית שלהלן תתמקד אפוא בנקודות המחלוקת והראיות הרלוואנטיות להן, לרבות להוכחת המרמה המיוחסת לנאשמים. עם זאת, לעניין גדרי המחלוקת יש לציין עוד את שני אלה: **ראשית**, בפרשה דנא עסקינן במצב ראייתי יוצא דופן יחסית, עקב העובדה שהנאשם כלל לא מסר גרסה עובדתית - הן במהלך חקירותיו ברשות המיסים והן במהלך המשפט, בו נמנע מלהעיד. זאת,

למעט התבטאויות בודדות וחלקיות של הנאשם בפני החוקרים ובפני קזקוב ואחותו (שהן קבילות לפי הוראות סעיף 11 רישא לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971). בנסיבות מיוחדות אלה, לא היתה בפני החוקרים במהלך החקירה, ואף אין לפני בית המשפט, **גרסת הגנה כלשהי**.

בהקשר אחרון זה יוטעם כי הסניגורים אינם רשאים להשלים בסיכומיהם את שהחסיר הנאשם בהימנעותו מלמסור גרסה; ובוודאי שאינם יכולים להעיד-כביכול במקומו. ויובהר: סניגור רשאי, כמובן, למסור לבית המשפט את תשובת הנאשם לכתב האישום, כאשר תשובה זו אף מגדירה את גדרי המחלוקת בין הצדדים במשפט ואת היקף חובת ההוכחה המוטלת על המאשימה; והכל כאמור בהוראות סעיף 154 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - החסד"פ). ואולם, סניגור אינו רשאי להעלות טענות-עובדה מפי מרשו, שאותן נמנע מרשו מלטעון בעצמו. ולשם דוגמא: כפי שאזכר לעיל, הגם שבתשובה לאישום נמסרה כפירה כללית בהתייחס לחלקו של קזקוב, בסיכומים הודתה-למעשה ההגנה ברישומו של קזקוב כ"איש קש" מטעם הנאשם, תוך הוספת הסבר עובדתי, שלפיו **"מר קזקוב נרשם בחברה כבעלים אך בשל עניינים הקשורים לבעיותיו האישיות של הנאשם שהקשו עליו להירשם כבעלים במרשמים"** (ר' בסעיף 159 לסיכומי ההגנה). ברי, אם כן, ש"גרסה" עובדתית זו לאו גרסה היא. ככל שהנאשם ביקש ליתן הסבר עובדתי כזה או אחר לכך שרשם את קזקוב כבעלי הנאשמת, היה עליו להיכבד ולהעיד על כך; ומשנמנע הנאשם מלעשות כן, אין הוא רשאי לבקש למסור לבית המשפט את גרסתו העובדתית באמצעות סיכומי באי-כוחו.

שנית, אין וגם לא יכולה להיות מחלוקת על כך שהנאשמים נמנעו מלהמציא לרשות המיסים ולחוקרים ספרים ואסמכתאות בעניין פעילותה של הנאשמת, שאף לא נמצאו. בסיכומי ההגנה הוסברה התנהלות זו בכך ש"**לפנינו נאשם ש... בחר ליטול לעצמו את זכותו לשתוק באופן מוחלט, וכך אף נמנע מלהמציא את ספריו, כחלק אינטגרלי מביטוייה של זכות השתיקה המוחלטת**" (ר' בסעיף 9 לסיכומי ההגנה)^[1].

ואולם - מעבר לכך שבנסיבות אלה אין כאמור מחלוקת על כך שהנאשמים נמנעו מלהמציא לרשות המיסים ולבית המשפט ספרים ואסמכתאות כלשהן - מבחינה משפטית הטענה אינה נכונה. זאת, מהטעם שלא מדובר בספרים או במסמכים פרטיים, אלא בספרים ובמסמכים שיש לקיימם מכוח הוראות הדין לצורך דיווחים לרשות המיסים. וכפי שנפסק: **"קיימת הבחנה ברורה בין מסמכים אישיים פרטיים כגון אלה שאדם כתב לעצמו, שניתן לדמותם לתשובות על שאלות בחקירה על-פה, לבין מסמכים שנערכו על-ידי אדם על-פי חובה שבדין. החיסיון מפני הפללה עצמית - כך נקבע - אינו חל על האחרונים, מחמת שהמסמכים נבראו מכוח הוראה שבחוק, ולרשות שלמענה נבראו יש מעין-זכות במסמכים גופם"** (ר' רע"פ 4574/99 מדינת ישראל נ' לגזיאל, פ"ד נד (2) 289, 294 (2000), וההפניה שם, וכן רע"פ 851/09 שמש נ' מדינת ישראל, פ"ד סד (1) 288 (2010). ר' גם גיורא עמיר, **עבירות מס ועבירות הלבנת הון** (מהדורה שביעית, 2019), בעמ' 107-108 ובאסמכתאות המצויות שם).

ג. רישומו הפיקטיבי של קזקוב כבעלי החברה ומנהלה:

12. בעניין רישומו של קזקוב כבעלי הנאשמת במרשם החברות העידו לפני גב' אביגיל סנדרה שרייר, אחותו של קזקוב (להלן - האחות), וקזקוב עצמו. החוקר שפסה הגיע לאחות אגב ניסיונותיו לאתר את

קזקוב, לאחר שמצא במרשם רשם החברות כי הבעלות בנאשמת עברה לידי הנאשם מקזקוב (ר' במזכר ת/26 וכן בפרוטוקול, עמ' 21 שורה 10 ואילך).

(1) עיקר עדות האחות:

13. הודעת האחות הוגשה חלף עדותה הראשית (סומנה ת/79. ר' בפרוטוקול, עמ' 53 שורה 2). בהודעתה מסרה האחות כי בזמנו קיבלה שיחת טלפון מפלוני, ששאל אותה האם אחיה (קזקוב) הוא בעל חברה, שאלה שעוררה בה חשדות משום שאחיה מטופל פסיכיאטרית מזה שנים. לדבריה: **"בגלל שאני לומדת קרימינולוגיה הבנתי במה מדובר וחשדתי שרשמו את אחי כקוף בחברה..."** (ת/79, דף 2 שורה 16 ואילך).

14. בעקבות כך החלה האחות בבירורים ואף הגישה תלונה במשטרה. בסופו של דבר איתרה האחות את הנאשם וכדבריה: **"התקשרתי אליו דיברתי איתו... צעקתי עליו אני לא זוכרת מה דיברנו אבל אני זוכרת שכעסתי עליו והוא אמר לי - אני בסך הכל עוזר לאחיך... משלם לאחיך כל חודש סכום מסוים של 3000 ₪ ורשמתי אותו בחברה. הוא אמר לי שהוא ימצא מישהו תוך כמה ימים ויוריד את אח שלי מהחברה... התקשרתי לאיפה שהחתימו אותו (את קזקוב - ש.א.) ושאלתי איך אתם רואים בן אדם בלי שיניים בכל הפה נראה נרקומן נראה שהוא לא יציב בנפשו ואיך אתם מחתימים אותו על חברה"** (ת/79, דף 2 שורה 37 ואילך).

15. בהמשך נפגשה האחות עם הנאשם בבית קפה באשדוד (שם צולם הנאשם, ר' במזכר ת/30 ובתמונות המצורפות לו). האחות הטיחה בנאשם שהתלוננה עליו בכל מקום אפשרי והנאשם, שהזיע מאוד, **"הבטיח לי שהוא יוציא את אח שלי מזה. היינו בקשר רציף של שבוע ואז הוא אמר לי אני רוצה את הטלפון שלי בחזרה את הטלפון שהוא נתן לאחי"** (ת/79, דף 4 שורה 8 ואילך). האחות הוסיפה ומסרה כי הנאשם הגיע לקחת את הטלפון והיא וידאה **"שהחברה לא רשומה על אחי יותר"** (שם, שורה 18 ואילך).

16. בחקירתה הנגדית בבית המשפט נשאלה האחות האם היא יודעת במה עסקה החברה, או למי ועל מה הוציאה חשבוניות. האחות השיבה בשלילה, אך הוסיפה כי היא **"יודעת שהם נמסרו בהיקף של מיליוני שקלים"** (בפרוטוקול, עמ' 53 שורה 13).

(2) עיקר עדותו של מר קזקוב:

17. הודעתו של קזקוב הוגשה חלף חקירתו הראשית (סומנה ת/80. ר' בפרוטוקול, עמ' 53 שורה 30). ההודעה נגבתה בבית משפחת האחות ובנוכחותה **"למקרה ויזקק לתרגום"** (שם, דף 2 שורה 4). החוקר שפסה התרשם כי קזקוב **"נראה חיצונית מוזנח מאוד, חסר שיניים ושדוף"** וקזקוב הציג בפניו תעודת נכה מהמוסד לביטוח לאומי (ר' במזכר ת/32 וצירופותיו).

18. קזקוב נשאל במה מתבטאת נכותו ולכך השיב: **"סכיזופרניה"** (ת/80, דף 2 שורה 9). את נסיבות היכרותו עם הנאשם תיאר קזקוב כלהלן: **"חבר אמר לי אם אני רוצה להרוויח כסף והכיר לי את אריק ממייב אני לא זוכר בדיוק מה היה נפגשתי עם אריק באוטו והוא שאל אם אני רוצה להרוויח כסף והוא אמר לי שפותחים עסק עליי, העסק יעבוד ונעשה כסף"** (שם, שורה 16).

ואילך).

19. הנאשם לקח את קזקוב לעורכת דין בתל-אביב כדי להחתים אותו על המסמכים. יצוין כי בהקשר זה יש להפנות להודעתה של עו"ד נטליה שניירסון מתל-אביב - שהוגשה בהסכמה וסומנה ת/81 - אשר החתימה את קזקוב על "**הודעה על העברת מניות**" החברה לבעלותו. כעולה מהודעה זו, ביום 06.06.13 הועברו מניות החברה מהבעלים הקודם, מר **ירוסלב גוסודרב** (להלן - גוסודרב), לידי קזקוב, שתפקידו בחברה תואר בהודעה כ"**דירקטור**" (ר' ת/81, בצרופה ש.ש. 13).

20. בהמשך הדברים הלך קזקוב לבנק, יחד עם הנאשם, כדי לפתוח חשבון. לדבריו: "**אמרו לי בבנק שהחשבון שלי מעוקל. הלכתי עם אריק למס הכנסה אריק אמר שהוא ישלם את העיקול כדי שנוכל לפתוח חשבון**", הגם שלא שילמו. בנוסף מסר קזקוב: "**גם חתמתי על חוזה עם קבלן שאני מקבל עבודות, אריק לקח אותי זה היה בראשון לציון, לקח אותי לבנין איפה שהסוכנות של UMI היה שם בן אדם עם קרחת גבוה ישבנו אני הוא ואריק וחתמנו**" (ת/80, דף 2 שורה 23 ואילך). קזקוב נשאל האם דובר בפנחס (לויבצקי) והשיב שאינו יודע ואינו זוכר.

21. בתמורה למעשיו הנ"ל קיבל קזקוב מהנאשם סך של 3,000 ₪ במזומן, וכדבריו: "**הוא הביא לי פעם אחת 3000 ₪ והבטיח לי שבכל 15 לחודש יביא לי, אבל הוא לא הביא לי**" (ת/80, דף 3 שורה 6 ואילך). קזקוב הבהיר, חד-משמעית, כי הוא מעולם לא עסק-בפועל בענייני החברה, לא הוציא בשמה חשבוניות, לא קיבל ממנה כספים ואף לא קיבל מסמכים כלשהם הקשורים אליה, שנותרו כולם בידיו של הנאשם. קזקוב גם לא חתם על חשבוניות החברה, או על דוחות מע"מ שהוצאו בשמה, לרבות כאלה שהוצאו בעת שהיה רשום כבעל החברה ומנהלה.

22. כשנשאל קזקוב מה סיפר לו הנאשם על החברה, השיב הלה: "**הוא אמר לי שהחברה עובדת בבניה בבאר שבע ויש לה פועלים אריתריאים**" (ת/80, דף 3 שורה 30 ואילך). לדברי קזקוב, בסופו של דבר "**אחותי סנדרה התערבה, פנתה למשטרה, ואריק הוציא אותי מהעסק**" ומאז הוא לא שמע מהנאשם (שם, דף 4 שורה 10 ואילך). לעניין העברת הבעלות הפורמאלית בחברה מקזקוב לנאשם ר' גם בהודעתה של עו"ד שניירסון ת/81, בצרופה ש.ש. 15).

23. חקירתו הנגדית של קזקוב בבית המשפט היתה קצרה. קזקוב אישר את היכרותו עם הנאשם ואת העברת החברה על שמו, וכן אישר לסניגור שהנאשם לא איים עליו (בפרוטוקול, עמ' 54 שורה 21 ואילך). אשר לתשלום של 3,000 ₪ נשאל קזקוב האם הנאשם הוא ששילם לו, והוסיף: "**לא בדיוק. היו עוד אנשים אתו. אלו חברים שלו**" (שם, שורה 32).

(3) רישומי הפיקטיבי של קזקוב כבעל החברה-הנאשמת ומנהלה - סיכום:

24. העולה מהאמור הוא כי הוכח בבית המשפט כדבעי שהנאשם רשם בכזב את קזקוב כבעל החברה וכמנהלה, כלומר רשם את קזקוב כ"איש קש" מטעמו (או "קוף", כמינוחה של האחות). יתר על כן, להבדיל ממקרים אחרים של שימוש באנשי קש, כאן דובר בשימוש רישומי גרידא, דהיינו: הנאשם אפילו לא טרח להציג את קזקוב בפני לקוחות החברה הנטענים - למעט במקרה האחד שעליו העיד קזקוב - אלא הוציא בעצמו את החשבוניות ואת דוחות המע"מ.

25. הסניגורים, בתבונתם, ביקשו למזער ולצמצם מאוד את משמעות עניינו של קזקוב - עד כדי סילוקו מגדרי המחלוקת בטענה שאינו רלוואנטי נוכח העובדה שההגנה לא חלקה על כך שהנאשם הוא

מי שניהל את הנאשמת בתקופה הרלוואנטית. במקום אחד, בעת שהחוקר שפסה העיד אודות איתורו של קזקוב באמצעות האחות, אף טען ב"כ הנאשמים "כל העדות של קזקוב זה סתם מיותר" (בפרוטוקול, עמ' 24 שורה 8 ואילך. ר' גם בסעיפים 94-95, 158 ו-260 לסיכומי ההגנה).

26. ואולם, מעבר לכך שבתחילת הדרך כפרה ההגנה בעובדות הנוגעות לרישומי הפיקטיבי של קזקוב כבעלי הנאשמת, הרי שעצם השימוש של הנאשם בקזקוב (אדם מוחלש, הסובל מלקות נפשית) בתור בעלים-כביכול ומנהל בנאשמת - חברה שלפי הטענה מבצעת עבודות בהיקפים של עשרות מיליוני ₪ - מהווה כשלעצמו ראיה מהמעלה הראשונה להוכחת ההתנהלות המרמית של הנאשמים אל מול רשויות המס.

27. זאת ועוד: עדויותיהם של קזקוב והאחות אודות דברי הנאשם והתנהגותו מעלים שאלות נוספות. כך הם דברי הנאשם לקזקוב שלפיהם הנאשמת - כזכור, חברה שנרשמה כעוסקת בתחום המסעדות - היא חברה ש"עובדת בבניה בבאר שבע", וכך היא עדותה הנ"ל של האחות אודות התנהגותו של הנאשם עובר למפגש עמה ובמהלכו. יתר על כן, האחות גם מסרה שהנאשם אמר לה כי "ימצא משהו תוך כמה ימים ויוריד את אח שלי", כלומר סיפר שבכוונתו להמשיך ולהשתמש באיש קש חלופי, הגם שכמסתבר לא הצליח לממשה.

28. לכל העניינים הללו לא סיפק הנאשם כל הסבר, למעט מעין-עדות קצרצרה מפי הסניגורים בסיכומיהם, שלפיה הרישום הפיקטיבי של קזקוב נבע מבעיות אישיות של הנאשם שהקשו עליו להירשם כבעלים (ר' בפסקה 11 דלעיל). כבר עמדנו על כך שלא מדובר ב"גרסה" עובדתית שניתן ליתן לה משקל כלשהו, והיא אף מעלה תהיות נוספות בעניין מהותן של הבעיות האישיות הנטענות. בנסיבות אלה, פרשת רישומי הכוזב של קזקוב מהווה ראיה משמעותית לחובתם של הנאשמים ולהוכחת כוונות המרמה המיוחסות להם.

ד. התנהלותה של החברה:

(1) כללי:

29. במהלך החקירה לא מסר הנאשם - שכאמור שמר על שתיקה מוחלטת - נתונים כלשהם לגבי הנאשמת, ואף לא המציא מסמכים. בנוסף, לנאשמת לא היה מייצג רשום, רו"ח או יועץ אחר שניתן לפנות אליו (הנאשם אמר לחוקר שפסה כי "היה פעם רו"ח" אך סירב למסור את פרטיו, כאמור במזכר ת/24. ר' גם ת/33). בנסיבות אלה נדרש החוקר שפסה לאיסוף נתונים ולעריכת בירורים, לרבות מול רשם החברות, וכן להוצאת צווים ולעריכת חיפושים (בפרוטוקול, עמ' 20 שורה 1 ואילך).

30. כעולה מהעתק תיק החברה שנתקבל מרשם החברות (ת/4), הנאשמת נתאגדה כחברה בעירבון-מוגבל ביום 28.04.10, על-ידי גב' מרינה אומרוב. מאותו המועד הועברו מניות החברה-הנאשמת בין מספר בעלים עד שביום 03.04.13 הועברו לידי גוסודרב, שגם בשנת 2012 נרשם לתקופה מסוימת כבעלים וכדירקטור (ת/4, מסמכים ג-12 וג-16). ממר גוסודרב הועברו המניות, ביום 06.06.13, לקזקוב, ובסופו של דבר ממנו לנאשם (ביום 25.08.13).

(2) חשבונות הבנק של החברה:

31. בעקבות צווים שהוצאו (ר' ת/41 ות/45) נמצא שלחברה-הנאשמת היו בתקופה הרלוואנטית שני חשבוניות בנק, כלהלן:

האחד, חשבון בבנק הפועלים, סניף בת ים. מדובר בחשבון שעבר מסניף אחר, שנסגר, ועל כן לא נמצאו מסמכי פתיחת החשבון (ר' ת/42 ות/47). מתוך דפי החשבון עולה כי בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום היו בחשבון תנועות מעטות ואין בו אינדיקציה כלשהי לפעילות כלכלית בהיקף של מיליוני ₪.

השני, חשבון בבנק מזרחי טפחות, סניף נאות רחל (ר' ת/43 ות/48). כעולה מהבקשה לפתיחת החשבון, חשבון זה נפתח על-ידי גוסדורב וגם בו אין כל אינדיקציה לפעילות כלכלית בהיקף של מיליוני ₪.

32. לענין החשבון בבנק מזרחי יש להוסיף ולציין, כי מתוך דפי החשבון והעתקי השיקים שנתפסו באמצעות צווים (ר' ת/48), עולה שחשבון זה שימש להפקדה ומשיכת שיקים שרובם בסכומים נמוכים יחסית, חלקם לאנשים פרטיים וחלקם לשירותים שלא ברור טיבם ובמיוחד לא ברור הקשר שבינם לבין פעילותה הנטענת של הנאשמת. כדוגמאות לכך ראו למשל שיק מיום 04.07.13 על סך **1,336 ₪** שנרשם לפקודת "**מוסר ואן מוטורס 2011**"; שיק מיום 10.07.13 על סך **3,190 ₪** שנרשם לפקודת "**לדור אוקסנה**"; שיק מיום 15.07.13 על סך **1,000 ₪** שנרשם לפקודת "**סורקין אלכס**"; ושיק נוסף מאותו יום (15.07.13) על סך **6,195 ₪** שנרשם לפקודת "**מע"מ**". כך גם שיק מיום 27.06.13 על סך **7,730 ₪**, שנרשם לפקודת "**בית הספר לבגרות של יואל גבע בע"מ**" (ר' ת/49).

33. להבדיל, שיקים בסכומים גבוהים בהרבה נרשמו דווקא לפקודותיו של גוסדורב, האדם שממנו כזכור מניות החברה הועברו לקזקוב: כך, שיק מיום 17.07.13 על סך **70,000 ₪** (ר' ת/48), וכך שיק מיום 27.06.13 על סך **60,000 ₪** (ר' ת/49). בנוסף, גוסדורב יצר הוראת-קבע חודשית על סך של **12,000 ₪**, מהחשבון בבנק מזרחי לחשבון אחר שבבעלותו (ת/48, ח-119 עד ח-123 למעט ח-122), ומשך ממנו כספים במזומן בסכומים גבוהים. כך, בחודש אוקטובר 2013, משך גוסדורב מהחשבון סך כולל של **181,000 ₪** במזומן, בארבע הזדמנויות שונות (ת/48, ח-110 עד ח-113).

(3) חשבוניות אל פי סי (מושא האישום השלישי):

34. הגם שמסמכי החברה לא נמצאו, חוקרי מע"מ בתיק דנא קיבלו לידיהם את עשר החשבוניות מושא האישום השלישי - דהיינו: החשבוניות שהוציאה החברה לאל פי סי - מחוקרי מס ההכנסה (פקיד שומה חקירות) אשר חקרו את עניינם של אל פי סי וליבצקי, וזאת יחד עם חומר נלווה (ר' בעדות החוקר שפסה בפרוטוקול, עמ' 21 שורה 4 ואילך, עמ' 24 שורה 21 ואילך, וכן בעדות חוקר מס הכנסה יצחק חזן שם, עמ' 17 שורה 12 ואילך).

35. בין השאר נתפסו חשבוניות אל פי סי (ת/2), דפי חשבון הבנק של אל פי סי (ת/50 ות/51), הכרטסת של הנאשמת באל פי סי (ת/70) וכמו כן אותר הצ'ינג' (נש"מ) שבו נוכו שיקים של אל פי סי שנרשמו לפקודת הנאשמת. מדובר בצ'ינג' בראשון לציון, בשם "**ב.ל.א.נ. מסחר בע"מ**", שבבעלות מר בוריס לוי (להלן לשם קיצור - הצ'ינג'), וחוקרי מע"מ פנו אליו בדרישה להמצאת מסמכים (ר' ת/53).

36. עיון בחשבוניות אל פי סי (שהוגשו כאמור בת/2) מעלה את הנקודות הבאות:

עמוד 8

סכומי החשבוניות - מדובר בחשבוניות בסכומי עתק: הסכום המינימלי (בחשבונית מס' 388) עומד על סך של 1,551,016 ₪ והסכום המקסימלי (בחשבונית מס' 377) עומד על סך של 11,245,407 ₪. הסכום הכולל של כל החשבוניות (כולל מע"מ) עומד על 50,877,308 ₪.

מועדי החשבוניות - על פי התאריכים המצוינים על החשבוניות, הן הוצאו במהלך תקופה קצרה יחסית של כחמישה חודשים: החשבונית הראשונה (מס' 343) נושאת את התאריך 30.06.13 ואילו החשבונית האחרונה (מס' 392) נושאת את התאריך 28.11.13.

מספרי החשבוניות - מספרי החשבוניות קרובים ולעיתים עוקבים, גם מבחינת התאריכים, הגם שהוצאו לאותו הלקוח (אל פי סי). כך, חשבונית מס' 352 (על סך 5,951,229 ₪) וחשבונית מס' 354 (על סך 3,372,525 ₪) נושאות שתיהן את התאריך 31.07.13. באופן דומה, חשבונית מס' 386, חשבונית מס' 387 וחשבונית מס' 388 נושאות כולן את התאריך 31.10.13 (שלושתן יחדיו בסכום כולל של 9,017,092 ₪).

37. בנוסף לנתונים הנ"ל, עיון **בתוכן החשבוניות** מעלה שהן נכתבו בכתב יד קשה לקריאה, עם תוכן הכולל מצד אחד מלל רב יחסית, אך מצד שני כותרתי בלבד במהותו. בכל חשבונית יש התייחסות למספר עבודות, במספר ערים, אך אין כל פרט המציין את מיקום העבודות למעט שמות הערים; ואף זאת לא תמיד. כך, למשל, בחשבונית מס' 343 מופיע בשורה הראשונה הכיתוב, "**עבור עבודות שלד + רג'י ברישון**", ובשורה האחרונה "**עבור עבודה שלד ברמות**". באופן דומה, בחשבונית מס' 387 מופיע בשורה מסוימת הכיתוב "**עבודות גמר ברישון**", לאחריו "**עבודות גמר בכ"ס**" ולאחריו "**תוספת עבור גמר בפ"ת**".

(4) ניכיון שיקים של אל פי סי שנרשמו לפקודת הנאשמת:

38. כעולה מסכומי חשבוניות אל פי סי, חברה זו היתה הלקוח העיקרי של הנאשמת בתקופה הרלוואנטית. דא עקא, שבשני חשבונות הבנק של הנאשמת לא התקבל תשלום כלשהו מאל פי סי. עם זאת, כפי שאוזכר לעיל נמצא בחקירה כי שיקים שהוצאו לפקודת הנאשמת (מאל פי סי) "נפרטו"- לכאורה במזומן בצ'יינג'. התנהלות זו היא על פניה תמוהה, שכן לנאשמת היו כאמור שני חשבונות בנק ולא ברור מדוע היה צורך לפרוט את השיקים בצ'יינג' - ולהפסיד אגב כך את סכומי העמלות המשמעותיים הנדרשים בתהליך שכזה (ר' בת/53 מסמך 5 ואילך) - ולכך עוד נתייחס בהמשך הדברים. מכל מקום, בעניין פריטת השיקים הנ"ל העיד לפניי מר לוי וכן הוגשו מוצגים רלוואנטיים, לרבות העתקי השיקים עצמם.

(א) עיקר עדותו של מר בוריס לוי:

39. מר לוי, הבעלים של הצ'יינג', סיפר בעדותו כי "**פנחס** (לויבצקי - ש.א.) **הוא חבר הרבה שנים, עוד לפני שהחל לעבוד**" (בפרוטוקול, עמ' 46 שורה 14), אשר נוהג להפנות אליו קבלנים העובדים עמו, וכדבריו: "**כמעט כל הקבלנים של פנחס מגיעים אלי. זו בקשה שלי לשלוח אלי כי זו פרנסה די בטוחה. והכול בגלל השיקים. גם היום אני מבקש מפנחס שכל קבלן ישלח אלי**" (שם, עמ' 47 שורה 1 ואילך). לוי הוסיף כי גם את הנאשם ומשפחתו הוא מכיר זמן רב, אף שאינם חברים. הוא תיאר את הנאשמת כלקוח "**די גדול כי כל הקבלנים של אל פי סי זה תמיד לקוח די גדול**".

עובד בהיקפים גדולים. לא זוכר את ההיקף אבל היתה תקופה שעבד חזק (בפרוטוקול, עמ' 46 שורה 11 ואילך).

40. מר לוי התקשה לזכור את פרטי עניינה של הנאשמת ורק לאחר שזיכרוננו רוענן מההודעה שמסר, מספר פעמים, טען שבתחילה הגיע אליו "**[ק]זקוב ואחר כך הגיע אריק**" (בפרוטוקול, עמ' 47 שורה 31 ואילך). לאחר מכן הבהיר מר לוי כי ראה את קזקוב פעם אחת בלבד (שם, עמ' 48 שורה 11), כאשר בהמשך רק הנאשם היה מגיע אליו לפריטת השיקים. לדברי מר לוי, הוא לא חשש לפרוט את השיקים של אל פי סי, "**כי פנחס** (לויבצקי - ש.א.) **ערב לי אישית על השיקים. לא רק פנחס אלא כל חברה אחרת שאני עובד איתה. אני לוקח אחריות עם החברות ש[א]ני עובד אתם**" (שם, שורה 19 ואילך).

41. מר לוי נשאל מהיכן היו לו סכומי כסף מזומן כה גבוהים לצורך פריטת השיקים, שנרשמו בסכומים של מאות אלפי ₪. מר לוי השיב: "**מהבנק**" (בפרוטוקול, עמ' 48 שורה 31), ובהמשך הוסיף: "**כתוב שפנחס היה מודיע אם צריך סכום גדול**" (שם, עמ' 49 שורה 2). אשר למקומות בהם מסר לנאשם את המזומנים טען מר לוי: "**בכל מיני מקומות. במש[ר]ד. לפעמים בא לבנק וישבנו אם היה סכום גדול**" (שם, עמ' 50 שורה 18). בחקירתו הנגדית הבהיר מר לוי, בהקשר זה, כי "**בתקופה [ה] היא עבדנו כך והיום לא**" (שם, עמ' 52 שורה 3).

42. ב"כ הנאשמים ביקש ממר לוי להבהיר אם יש לו עבר נקי והלה השיב: "**היתה לי חקירה. לא היה לי שום דבר**" (בפרוטוקול, עמ' 52 שורה 15). עוד ביקש הסניגור מלוי להבהיר כי התנהלותו בעניין השיקים הנ"ל של אל פי סי לא נבעה מחברותו הטובה עם לויבצקי. לוי אישר את הדברים בהשיבו: "**אנו חברים המון שנים בלי קשר לעבודה. עב[ו]דה זו עבודה**" (שם, שורה 20).

(ב) השיקים של אל פי סי שנרשמו לפקודת הנאשמת והראיות הקשורות אליהם:

43. לפי הכרססת של הנאשמת באל פי סי (ת/70, וכן ר' ת/65 עד ת/67), אל פי סי שילמה לנאשמת תשלומים רבים, שרובם המכריע שולם באמצעות שיקים ומיעוטם במזומן. בעניין השיקים האמורים - דהיינו השיקים שאל פי סי הוציאה לנאשמת - הוגשו בבית המשפט הכרססת של הנאשמת בצ"ינג' (ת/53) והעתקים של שיקים רבים (ת/52, וכן ר' ת/76 ות/77).

44. עיון במוצגים אלה מלמד כי מדובר בשיקים רבים, שכולם נפרטו-לכאורה בעבור מזומנים בצ"ינג', לעיתים בתכיפות יומיומית. עם זאת, על פני הדברים לא נראה שום קשר ענייני-הגיוני בין השיקים האמורים, אותם הוציאה אל פי סי לנאשמת, לבין חשבוניות אל פי סי (החשבוניות מושא האישום השלישי), אותן הוציאה הנאשמת לאל פי סי עבור העבודות שלפי הטענה ביצעה בעבורה:

מבחינת **הסכומים**, השיקים הם על סכומים "עגולים" בעוד החשבוניות הן בסכומים לא עגולים. בנוסף, השיקים נרשמו על סכומים הנמוכים משמעותית מסכומי החשבוניות (הגם שסכומם החודשי המצטבר עולה לעיתים על הסכום החודשי המצטבר של החשבוניות).

מבחינת **המועדים**, אין כל קשר בין המועדים שנרשמו על החשבוניות לבין המועדים שנרשמו בשיקים.

45. כך, למשל, בחודש ספטמבר 2013 נרשמה סדרת שיקים בימים 10, 12, 16, 17 ו-18, שכל אחד מהם נרשם על סך של **505,000 ₪**. זאת, כאשר לאף אחד מהשיקים הנ"ל אין חשבונית המקבילה ומתאימה לו (ר' בת/52). בנוסף, בהמשך חודש ספטמבר 2013 נרשמו שיקים נוספים. כך,

עמוד 10

ביום 23.09.13 הוצאו שני שיקים נפרדים: האחד על סך **₪ 500,000** והשני על סך **₪ 307,000**, אך גם הם ללא חשבוניות מתאימות. כמו כן, בין יום 02.10.13 לבין יום 04.10.13 נרשמו חמישה שיקים עוקבים ורצופים (הממוספרים 2746-2750). לבסוף, בחודש דצמבר 2013 נרשמו כמה וכמה שיקים לטובת הנאשמת, בסך כולל של **₪ 8,427,425**, על אף שבחודש זה לא הוציאה הנאשמת ולו חשבונית אחת לטובת אל פי סי.

46. בנוסף, גם על פי הכרטסת של הנאשמת באל פי סי (ת/70) וגם על פי דפי חשבון הבנק של אל פי סי (ת/51), לא נמצאה אינדיקציה לתשלומים לנאשמת המתאימים או מקבילים לחשבוניות אל פי סי. בהקשר זה יש להוסיף ולציין כי הכרטסת של הנאשמת באל פי סי נותרה **פתוחה עם סכום של 3,057,367 ₪** (ת/66), כלומר: הגם שהנאשמת שימשה לפי הטענה כספק של אל פי סי, אל פי סי העבירה לה **תשלומי יתר** בסכום הנכבד הנ"ל. החוקר שפסה נשאל בחקירה הנגדית בנושא השיקים שפרטה הנאשמת בצ'ינג' והבהיר, בהקשר זה, "**...בכרטסת ספק של מרינה סרוויס מול LPC יש הפרש של מעל 3 מיליון שקלים כביכול ששולמו ביתר למרינה [ס]רוויס דבר שהוא לא הגיוני כי ספק תמיד הוא בזכות וגם בשאלות האלה בחרו לשמור על זכות השתיקה**" (בפרוטוקול, עמ' 31 שורה 26 ואילך).

ה. ראיות נוספות בעניין האישום השלישי:

47. כבר עמדנו על כך שחשבוניות אל פי סי (מושא האישום השלישי), הוגשו בבית המשפט כמוצג ת/2 וכן הוגשה הכרטסת של הנאשמת באל פי סי (ר' ת/70 וכן ת/65 ות/67), המתעדת את קבלת החשבוניות באל פי סי. להלן נבחן את הראיות הנוספות שהובאו במהלך המשפט בעניין השימוש שנעשה בחשבוניות על ידי חברת אל פי סי ובעניין נסיבות הוצאתן.

(1) עיקר עדויות גב' מרינה פטאראיה וגב' אנה גלר:

48. גב' פטאראיה העידה כי בתקופה הרלוואנטית היא עבדה כפקידה במשרדי חברת אל פי סי, שמוקמו ב"**ראשון לציון, בנין UMI**" (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 3. מדובר כאמור בבנין שאליו נלקח קזקוב על-ידי הנאשם - ר' בפסקה 20 דלעיל). לפי עדותה, היא עסקה באל פי סי בעבודה פקידותית גרידא, כאשר את הנאשמת הכירה כ"**ספק של חברת LPC**" (שם, שורה 7). גב' פטאראיה מסרה כי היא זו שערכה את הכרטסת של הנאשמת בספריה של אל פי סי, אשר כוללת את ניכוי חשבוניות אל פי סי (מושא האישום השלישי). עם זאת, היא לא עסקה בדיווחים למע"מ - שנערכו על ידי משרד רו"ח אביב ברקוביץ - אלא רק העבירה אליו את החומר החשבונאי פעם בחודש (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 11 ואילך).

49. בחקירתה הנגדית אישרה גב' פטאראיה את היכרותה עם הנאשם, שלגרסתה הגיע למשרדי אל פי סי ומסר חשבוניות (בפרוטוקול, עמ' 12 שורה 14 ואילך). העדה ציינה כי אל פי סי עסקה בבנייה והעסיקה קבלנים, אך בחקירה החוזרת הבהירה שתפקידה היה "**התעסקות עם ניירת בלבד**". העדה גם לא עקבה אחר ביצוע התשלומים בפועל אלא רק עסקה ברישומים, בהתאם להנחיות ולהוראות שקיבלה מבעלי אל פי סי לויבצקי, וכדבריה: "**קיבלתי הוראה מפנחס (לויבצקי - ש.א.) שזה שולם ורשמתי**" (שם, עמ' 14 שורה 27 ואילך).

50. הן בחקירתה הראשית והן בחקירתה הנגדית אישרה גב' פטאראיה את העובדה, העולה כאמור מהכרסות של הנאשמת באל פי סי, שלפיה הכרסות נותרה פתוחה עם סכום יתרה של 3,057,367 ₪ לטובת אל פי סי. כמו כן אישרה העדה כי כעולה מהכרסות רק מעט מהתשלומים לנאשמת בוצעו במזומן, כאשר עיקרם נעשה בשיקים (בפרוטוקול, עמ' 12 שורה 22 ואילך). ב"כ הנאשמים שאל את העדה האם רואה החשבון של אל פי סי פנה אליה, על מנת לשאול מדוע היתרה בכרסות פתוחה ומה לעשות עמה, ועל כך היא השיבה בשלילה (שם, עמ' 13 שורה 27).

51. גב' אנה גלר היא מנהלת חשבונות, העובדת במשרד רו"ח אביב ברקוביץ הנ"ל, ובתקופה הרלוואנטית עסקה בהגשת דוחות המע"מ של אל פי סי. בבית המשפט העידה כי היא הכינה דוחות אלה על סמך חומר חשבונאי שהועבר אליה באינטרנט, אך לא קיבלה מסמכים פיזיים כלשהם. גב' גלר התייחסה בעדותה לחומר החשבונאי הרלוואנטי (הכרסות הממוינת ת/71 ודוחות אל פי סי למע"מ ת/68), שממנו עולה כי אל פי סי אמנם ניכתה את החשבונות שקיבלה מהנאשמת בדיווחיה למע"מ (בפרוטוקול, עמ' 40 שורה 10 ואילך). בחקירתה הנגדית נשאלה העדה האם יש לה ידיעה אישית אם חשבונות "כאלה או אחרות" מגלמות עסקה בפועל, ועל כך השיבה בשלילה (שם, שורה 21).

(2) עיקר עדות מר פנחס לויבצקי:

52. לויבצקי הוא, כאמור, הבעלים והמנהל של אל פי סי. ההודעות שנגבו ממנו במהלך החקירות (הן של מס הכנסה והן של מע"מ), הוגשו חלף חקירתו הראשית (ר' בפרוטוקול, עמ' 40 שורה 29). מדובר בארבע הודעות, שנגבו כולן באזהרה (ר' ההודעות ת/72 עד ת/75).

53. בכל ההודעות בחר לויבצקי בזכות השתיקה ולא ענה לשאלות שנשאל, גם כאשר דובר בשאלות טכניות לחלוטין. כך, כאשר נשאל לויבצקי "היכן אתה מתגורר", הוא השיב: **"עקב כך שאני איבדתי אמון ואינני מאמין בחקירות, בגלל החקירות הקודמות במע"מ מסיבה זאת אני בוחר לשמור על זכות השתיקה"** (ת/73, שורה 20 ואילך). לויבצקי נמנע מלענות לשאלות החוקרים גם כשנשאל באופן ספציפי וקונקרטי על חשדות לדבר עבירה בנושאים הקשורים לענייננו ואף כאשר הוטח בו חומר חשבונאי רב, הן מהדיווחים לרשות המיסים והן ממקורות נוספים.

54. יוטעם כי הוטח בלויבצקי לא רק החשד שחשבונות אל פי סי (החשבונות מושא האישום השלישי) הן חשבונות פיקטיביות (ת/72, דף 7 שורה 10 ואילך. ר' גם ת/74, שורה 362 ואילך), אלא גם חשד קונקרטי נוסף, שלפיו הוא זה שהפעיל את הנאשם בעניין החשבונות. החוקר שפסה הטיח בלויבצקי: **"אתה חשוד בכך כי אתה הוא זה ששולט באריק ממיב ומנהל את ההתנהלות הפיקטיבית שלו ומורה לו אילו חשבונות מס להוציא לחברת אל פי סי, שולח אותו לבוריס לזין לצורך ניכיון השיק שאתה מוסר לו מטעם חברת אל פי סי ומגלגל את הכספים בחזרה אליך כאשר אריק ממיב מחזיר לך את המזומנים..."** (ת/72, דף 7 שורה 18 ואילך). ואולם, על אף החשדות החמורים והספציפיים שהוטחו בו בחר לויבצקי להמשיך ולשתוק. כך גם נהג כשנשאל על היתרה הפתוחה שבכרסות הנאשמת אצל אל פי סי, כאמור בסך של 3,057,367 ₪ (שם, דף 5 שורה 7 ואילך), וכשנשאל על האופן ההדדי בו נהגו הוא והנאשם במהלך העימות ביניהם (שם, דף 9 שורה 27 ואילך).

55. בעניין העימות שערך החוקר שפסה בין לויבצקי לבין הנאשם יש לציין, כי בתחילת העימות נשאל הנאשם מיהו היושב מולו - ועל כך השיב: **"זה פנחס... אני עבדתי לקחתי עבודה ביצעתי עבודה"**

ועל כל עבודה שביצעתי עבודה קיבלתי על זה כסף". כשנשאל הנאשם "בתור מי ביצעת עבודה?" הוא אמר: "מפה אני רוצה לקחת את זכות השתיקה כי כל מה שאני יגיד יכול לשמש נגדי" ולא הוסיף דבר בקשר לכל שאלה נוספת שנשאל (ר' בפרוטוקול העימות ת/64). לויבצקי מצידו נהג באופן דומה וכשנשאל האם הוא מכיר את היושב מולו, הוא ענה: "כן. זהו בן אדם בשם אריק בעלים של **חברת מרינה סרוויס שעבד עם החברה שלי, ביצע עבורי את העבודות וקיבל את מלוא התשלום**". כשנשאל מר לויבצקי מה הקשר בינו לבין חברת אל פי סי - שהוא כאמור בעליה ומנהלה בפועל - הוא ענה: "**עקב החקירות הקודמות שהיו לי והעוול שנגרם לי איבדתי אמון במערכת ולכן אני בוחר בזכות השתיקה מעכשיו**". משלב זה ואילך שתקו שני הצדדים לעימות - דהיינו הנאשם ולויבצקי - ולא השיבו לשאלה נוספת כלשהי, גם כאשר הוטח בהם הרישום המלמד על כך שמבחינת היקף הפעילות היתה אל פי סי הלקוח העיקרי של הנאשמת (ר' ת/64, צרופה ש.ש.1).

56. בחקירתו הנגדית בבית המשפט שינה לויבצקי את טעמו ובחר-לכאורה למסור גרסה, תוך ששב וטען כי בחקירות ברשות המיסים החליט לשתוק משום שנפגע מהתנהלות הרשות בחקירה קודמת ועקב כך איבד את האמון בה (בפרוטוקול, עמ' 41 שורה 31 ואילך). במקום אחד אף הוסיף לויבצקי וטען כי בעדותו בבית המשפט הוא מוסיף פרטים משום ש"**אני עומד מול בית המשפט ולא מול החוקרים**" (שם, עמ' 43 שורה 24). דא עקא, שלמרות הצהרות-כוונה אלה, בפועל לא מסר לויבצקי בעדותו בבית המשפט כל פרטים ספציפיים-ממשיים אודות עבודתה הנטענת של אל פי סי, או יחסיה עם הנאשמת. בחקירה הנגדית הוסיף לויבצקי רק מעט מאוד בתיאור עיסוקה של אל פי סי - בכך שטען כי עסקה "**בניכיון חובות ובביצוע עבודות בנייה**" (בפרוטוקול, עמ' 41 שורה 13) - כאשר בעימות דיבר כזכור על "**עבודות**" בלבד ללא תיאור נוסף כלשהו. ואולם מעבר לכך - ולטענה הכללית שלפיה הנאשמת ביצעה עבודות עבור אל פי סי ובגין כך אל פי סי הוציאה לה את החשבונות מושא האישום השלישי וקיבלה תשלום מלא - לא מסר לויבצקי פרט ממשי נוסף כלשהו, ואף לא נתבקש על ידי הסניגור למסור פרטים כאלה בחקירתו הנגדית.

57. גם כשנתבקש לויבצקי, בחקירה החוזרת, למסור פרטים ממשיים אודות ביצוע העבודות הנטענות, הוא לא הצליח לעשות כן. כך, בעת שנתבקש להתייחס לתוכנה של חשבונית מס' 343 (ר' בפסקה 37 דלעיל), אמר לויבצקי: "**כתוב 'עבודות של פלוס רג'י בראשון'. רג'י זה מושג מקצועי בבנייה...**", אך לשאלת התובעת "**איפה זה היה?**" הוסיף: "**את שואלת אותי עכשיו. לחברה אין עבודה אחת בראשון או במספר מקומות. אם זה ה[י]ה במקום מסוים בראשון, צריך לבדוק את המקום**" (בפרוטוקול, עמ' 44 שורה 5 ואילך). ברי, כי מתשובה זו לא ניתן ללמוד דבר ממשי כלשהו - לא בעניין פרטי העבודה הנטענת שבגינה הוצאה חשבונית מס' 343 ואף לא לגבי המקום הגיאוגרפי שבו היא בוצעה (ובתוספת הסייג "**אם זה ה[י]ה**").

58. ב"כ המאשימה שאלה את לויבצקי כיצד טענתו כי שילם לנאשמים את מלוא התשלומים שהם דרשו מתיישבת עם העובדה שכרסטת הנאשמת באל פי סי נותרה פתוחה, המלמדת דווקא על תשלום-ביתר. לויבצקי השיב: "**אני הכרתי את אריק לפני שנ[ה]ייה עצמאי כי עבד בחברה אחרת כמנהל עבודה או מורשה חתימה. לא זוכר... כשאתה רואה שהוא מוציא אנשים ויש אנשים והוא שם אותם הוא ביקש כספים קדימה. כשמסתכלים על הכרסטת הוא קיבל כספים קדימה. לא ליום ולא ליומיים. תבעתי אותו וזכיתי בתביעה על כל הכספים**" (בפרוטוקול, עמ' 44 שורה 15 ואילך).

59. עוד יש לציין, כי לויבצקי סיפר במהלך עדותו שלא הוגש נגדו כתב אישום בפרשה דנא ואף הודע

לעורך-דינו (עו"ד יעקב (קובי) גולדמן) על סגירת התיק ועקב כך גם על החזרת החומר החשבונאי שנתפס ממנו (בפרוטוקול, עמ' 42 שורה 9 ואילך).

(3) דברי עו"ד גולדמן:

60. לויבצקי התייבב למתן העדות באולם בית המשפט כשהוא מלווה בעו"ד גולדמן, אשר ייצג אותו (וגם את הנאשם) במהלך החקירה (ר' ת/73 שורה 29). כיוון שבמהלך עדותו של לויבצקי טען הלה שהודע לעורך-דינו על סגירת התיק נגדו, ביקשה ב"כ המאשימה לשמוע את דבריו של עו"ד גולדמן. נוכח העובדה שב"כ הנאשמים לא התנגד לבקשה זו אפשרתי את הדבר, הגם שבמסגרת מצומצמת ובגדרי הרלוואנטיות בלבד.

61. עו"ד גולדמן ציין בדבריו כי שוחח טלפונית עם חוקר, שאת שמו לא ציין, ש"אמר שאבוא לקחת את החומר כי התיק (נגד לויבצקי - ש.א.) נסגר". עוד הוסיף עו"ד גולדמן, בהקשר ליתרת הזכות של אל פי סי בהתקשרותה עם הנאשמת, כי "יש פה פסק דין מבית המשפט הזה לגבי יתרת הזכות. הוא (לויבצקי - ש.א.) תבע ויש פסיקה" (בפרוטוקול, עמ' 45 שורה 16 ואילך).

62. בסיכומיהם טענו ב"כ הנאשמים כי דבריו האחרונים הנ"ל של עו"ד גולדמן מתייחסים לת"א (מחוזי מרכז) 46031-07-16, בו ניתן ביום 03.01.17 פסק דין המחייב את הנאשמת להשיב לאל פי סי סך של 3,224,224 ₪, וזאת בגין הפרשי התשלומים ששילמה לה בתוספת ריבית והוצאות משפט (ר' בסעיפים 45 ו-148 לסיכומי ההגנה. להלן - התיק האזרחי). ואולם, ככל שההגנה ביקשה להבהיר לבית המשפט את נסיבותיו העובדתיות של התיק האזרחי היה עליה להעיד את הנאשם (או עד רלוואנטי אחר), וההסברים בסיכומים אינם תחליף לכך. יתר על כן, פסק הדין בתיק האזרחי לא הוצג לפניי ולא ברור האם הוא ניתן על סמך שמיעת ראיות או בהיעדר הגנה, וגם לא ברור האם הוא בוצע או ננקטו בגינו הליכי הוצאה לפועל. לפיכך, נסיבותיו של התיק האזרחי - שאזכורו נועד להסביר את סוגיית הכרססת הפתוחה של הנאשמת - נותרו לפניי לוטות בערפל ואף מעוררות תמיהה.

ו. התנהלות הנאשם בחקירה ואי המצאת ספרים ואסמכתאות:

63. כבר עמדנו על כך שהנאשם שתק בכל חקירותיו ונמנע מלהשיב לשאלות שנשאל, גם כאשר הוטחו בו חשדות ספציפיים וגם כאשר עומת עם ראיות ומסמכים. עם זאת, במספר הזדמנויות הגיב הנאשם קצרות לדברי החוקרים, כאשר אמרתיו אלה הן כמובן קבילות בגדרי אמרות-חוץ של נאשם. בנוסף, הנאשם לא המציא לחוקרים - או לבית המשפט - חומרים חשבונאיים כלשהם בעניין עסקיה הנטענים של הנאשמת, ובתחילת הדרך אף ניסה להתחמק מהליכי החקירה. להלן נתייחס ביתר פירוט לעניינים אלה.

(1) התחמקות הנאשם מהליכי החקירה ואי המצאת ספרים ואסמכתאות:

64. הניסיון לאתר את הנאשם החל על ידי החוקר יוסי אורן (ראש מדור חקירות בחקירות מע"מ ומכס חיפה). ביום 22.01.14 התקשר החוקר אורן לנאשם ממכשיר הטלפון הנייד שלו והצליח ליצור עמו קשר, תוך שהציג את עצמו והסביר כי הוא (הנאשם) נדרש בדחיפות לחקירה. הנאשם "התעקש שאינו יכול להגיע והוא מתחייב להגיע ביום ראשון הקרוב. כמו כן שאלתי אותו לגבי הקשר שלו לחב'

מרינה סרוויס והוא השיב כי הוא הבעלים ומחודש 11/2013 החברה בפשיטת רגל. אמרתי לו
בציניות 'הגעת למחזורים של לב לביב' הוא אמר כן אני יודע" (ר' במזכר ת/5 וכן בעדותו של
החוקר אורן בפרוטוקול, עמ' 58 שורה 6 ואילך).

65. כפי שהעיד החוקר אורן, לאחר שיחה ראשונה זו - שעובר לה הנאשם עדיין לא היה מודע לכך
שמדובר בחוקר - **"אי אפשר היה ליצור אתו קשר, הוא ניתק את הטלפון והתחמק מחובתו להגיע**
לחקירה" (בפרוטוקול, עמ' 58 שורה 24 ואילך). החוקרים נדרשו אפוא למאמצים לצורך איתורו של
הנאשם, לרבות בפנייה למודיעין חקירות מע"מ (ר' בין השאר המזכרים ת/7, ת/8 ות/9). בהקשר זה גם
העיד בבית המשפט איש המודיעין מיכאל הלוי אודות הפעולות שעשה לאיתור הנאשם, תוך שיתוף
פעולה עם המשטרה (ר' במזכר ת/8 וכן בעדותו בפרוטוקול, עמ' 18 שורה 27 ואילך).

66. בסופו של דבר נעצר הנאשם לאחר שהוצא נגדו צו מעצר (בפרוטוקול, עמ' 22 שורה 31, עמ'
60 שורה 5) והובא לחקירה. הנאשם נחקר לראשונה ביום 06.02.14 (ר' ההודעה ת/56), וזאת לאחר
שהתייעץ עם עו"ד גולדמן (ר' גם במזכר ת/10). ביום 16.02.14 ערכו החוקרים שפסה וקאסם אבו
דרע חיפוש על פי צו בדירת מגורים, שאותה שכר הנאשם באשדוד (ר' הצו, ת/35, ודו"ח החיפוש ואישור
הנאשם, ת/36). בחיפוש לא אותרו חומרי הנהלת חשבונות כלשהם, גם לא במחשב הנייד שנתפס
מהנאשם (ולפיכך הוחזר לו בהעדר ממצאים רלוואנטיים, ר' ת/38). במהלך החיפוש נשאל הנאשם על
ידי החוקר שפסה היכן נמצאים חומרי הנהלת החשבונות של הנאשמת, אזי **"ענה לי בתגובה שניתן לו**
קצת זמן 'לארגן את העניינים' כלשונו והוא יביא את חומר הנהלת החשבונות של החברה" (ר'
המזכר ת/12).

67. ביום 06.03.14, בעת שהנאשם הגיע לצורך גביית הודעה (ההודעה ת/61), החוקר שפסה ליווה
אותו. כפי שציין החוקר, **"כשנכנסנו למעלית שאלתי אותו איפה חומר הנהלת החשבונות של**
החברה שלו - מרינה סרוויס, בתגובה אריק צחק ואמר לי 'אין לי חומר'. אמרתי לו כי בחיפוש
הבית שהיינו אצלו באשדוד הוא אמר לי שניתן לו זמן להתארגן והוא ימציא את החומר
ובתגובה אריק צחק ואמר לי 'אין לי חומר'. אמרתי לאריק, שיגיד בחקירתו באופן מסודר שאין
לו חומר ואז אריק אמר לי שבחקירה הוא ישמור על זכות השתיקה" (ר' במזכר ת/18. לבקשות
נוספות של החוקרים ולניסיונות יצירת קשר עם הנאשם ר' במזכרים ת/19 עד ת/25).

(2) התנהלות הנאשם בחקירותיו ובבית המשפט:

68. הנאשם נחקר באזהרה שמונה פעמים (ר' הודעותיו ת/56 עד ת/63) והגם שכלל שמר על
שתיקה מוחלטת, במספר מקרים הוא השיב קצרות לשאלות מסוימות. בפתח חקירתו הראשונה נשאל
הנאשם מדוע ניתק מגע מהחוקרים שזימנו אותו ולא הגיע לחקירה, ועל כך השיב: **"הייתי חולה"**.
כשנשאל הנאשם האם יש לו מסמכים על כך הוסיף: **"כן הם אצל העו"ד שם בתל אביב"** (ת/56, דף
2 שורה 12 ואילך) וחזר וטען שהיה חולה. הנאשם נשאל **"האם מישהו ביקש ממך לנתק מגע**
מרשות המיסים אם תוזמן לחקירה?", לכך השיב **"אני רוצה לשמור על זכות השתיקה"** (שם,
שורה 30 ואילך) וחזר שוב ושוב על תשובה זו בהתייחס לשאלות הבאות, הן כשדובר בשאלות טכניות והן
כשדובר בשאלות מהותיות. החוקר (אבו דרע) אמר לנאשם שהחוקרים מבקשים את החומר החשבונאי,
ולכך השיב הנאשם **"אין לי"** (שם, דף 4 שורה 3), אך סירב להבהיר אם כוונתו לכך שהחומר מצוי בידי
מאן דהוא אחר או פשוט לא קיים.

69. בחקירותיו המאוחרות יותר (ת/57 עד ת/63) שמר הנאשם על זכות שתיקה מוחלטת וגורפת ולא השיב לשאלות, גם כשהוטחו בו חשדות ונתונים קונקרטיים ואף כשהוצגו לו מסמכים וראיות. בהקשר זה, בתחילת חקירתו הרביעית אמר הנאשם, **"אני רוצה להסביר למה אני שמרתי על זכות השתיקה. כי אני מפחד שכל מה שאני יגיד זה יכול לבוא נגדי. ובגלל זה אני גם ימשיך לשמור על זכות השתיקה"** (ת/59, דף 2 שורה 4 ואילך, דף 6 שורה 28 ואילך). גם לאחר העימות שנערך בינו לבין לויבצקי, כשנחקר הנאשם פעם נוספת, הוא מסר הסבר דומה (ת/60, עמ' 2 שורה 9 ואילך). הנאשם התמיד בשתיקתו אף לאחר שאישר כי הוא מבין ששתיקתו עשויה לחזק את הראיות נגדו (ת/60, דף 4 שורה 14, ת/61, דף 2 שורה 32 ואילך).

70. לבסוף, בבית המשפט בחרו הנאשמים שלא לנהל פרשת הגנה ולא העידו עדים כלשהם, לרבות הנאשם. הנאשם הבהיר, לשאלת בית המשפט, כי הוא בחר שלא להעיד לאחר שהוסברו לו זכויותיו, כולל ההשלכות האפשריות של הימנעותו מלהעיד (ר' בפרוטוקול, עמ' 66 שורה 16 ואילך). לא למותר לציין כי בנסיבות אלה, על פי ההלכה הפסוקה, אמרות החוץ של הנאשם קבילות ככלל אך לחובתו (ר' י' קדמי **על הראיות** (מהדורה משולבת ומעודכנת, תש"ע-2009), חלק ראשון, בעמ' 139 ואילך ובאסמכתאות המובאות שם). בענייננו אמנם אין להלכה זו משמעות רבה משום מיעוט אמרות החוץ של הנאשם, אך ברי כי ההסברים שמסר הנאשם באמרותיו אלה - כגון טענתו שלפיה הוא לא התייצב לחקירה בשל מחלה - אינם יכולים לשמש לטובתו. בנוסף, בנסיבות אלה יש להסיק מאמרת הנאשם המבודחת, שלפיה אין בידיו חומרים חשבוניים של הנאשמת (ר' בפסקה 67 דלעיל), משום ראשית הודאה באי קיומם של חומרים כאלה.

ז. דין והכרעה:

(1) כללי:

71. לאחר ששמעתי את עדויות עדי התביעה שהעידו ונחקרו לפניי והתרשמתי מהן, וכן עיינתי בראיות הרבות שהוגשו, קראתי את סיכומי ב"כ הצדדים בכתב וגם שמעתי את השלמותיהם בעל-פה, אני קובע כי עובדות כתב האישום הוכחו בבית המשפט כדבעי, במידה הנדרשת בהליך פלילי. לא מדובר בהכרעה המבוססת על התרשמות מן העדויות גרידא אלא בהכרעה המיוסדת על מכלול ראיתי ונסיבתי שלם; והכל כמפורט לקמן.

72. יאמר מיד כי מקובל עליי טיעון הסינגורים לפיו אין בשתיקתו של חשוד בפלילים כדי לפטור-כביכול את חוקרי רשויות אכיפת החוק מחובתם למצות את החקירה על מנת להגיע ככל האפשר לחקר האמת (ר' למשל בסעיף 16 לסיכומי ההגנה). יתר על כן, במשפטנו לא מוטלת על חשוד כל חובה לשתף פעולה בחקירה המתנהלת נגדו - למעט בתחומים מצומצמים ומוגבלים היטב, שנקבעו בהוראות הדין - ועל כן יש להיזהר מאוד בהסקת מסקנות לחובתו של חשוד מעצם שתיקתו ומחוסר שיתוף הפעולה שלו עם חוקריו. יחד עם זאת, בהתנהלות החשוד בחקירתו יש כדי להשליך על התנהלות החקירה ואפשרויות הפעולה של החוקרים, והיבט זה הוא רלוואנטי במיוחד בענייני הספציפי של הנאשם שלפניי.

73. יש להדגיש כי נסיבות הפרשה דנא - בכל הקשור לשאלה אם עסקינן בחברה (הנאשמת) שהיה לה תוכן ממשי כלשהו - הן יוצאות דופן אף בהשוואה למקרים דומים המובאים לפניי בתי המשפט:

ראשית, כפי שהובהר כבר בפתח הדברים, עסקין במצב ראייתי בלתי רגיל במובן זה שלפני בית המשפט כלל לא הונחה גרסת הגנה, כאשר ההסברים העובדתיים שנכללו בסיכומי ההגנה אינם תחליף לכך.

שנית, להבדיל ממקרים אחרים, כאן לא היה לחוקרים ולו קצה חוט לחקירה בדמות מייצג שניתן לחקור, חומר חשבונאי שבהקשר אליו ניתן לערוך בירורים, תשלומים לחומרים או לאמצעי עבודה, או שמות של עובדים או עדים מהותיים אחרים שניתן לזמנם לחקירה (למעט לויבצקי, שאף הוא בחר שלא למסור מאומה).

74. אכן, עסקין כאן במקרה קיצוני ברובד הראייתי: לנאשמת לא נמצאו משרדים, לא נמצאו עובדים, לא נמצא מייצג, לא נמצאו חוזים או הסכמים אחרים, לא נמצאו ספרים או ניירת רלוואנטית אחרת - כאשר המסמכים היחידים שהחוקרים הצליחו לאסוף נתקבלו מהרשויות (רשם החברות ודיווחי מע"מ) או במסגרת חקירת אל פי סי (בהקשר לחשבונות) והצ"ינג' (בהקשר לשיקים). נתונים אלה הם כמובן בעלי משקל מוגבר כאשר מדובר, לפי טענות הסניגורים, בחברה שביצעה עבודות בניה בהיקפים נרחבים של עשרות מיליוני ₪ ו"שהיתה פעילה ועסקה בפרויקטים בכל חלקי הארץ" (כאמור בסעיף 115 לסיכומי ההגנה).

75. זאת ועוד: כל יתר הנסיבות הנוגעות להתנהלות הנאשמים שפורטו בהכרעת דין זו - החל מעניינים פעוטם כגון רישום החברה בענף המסעדות כאשר לפי טענת הסניגורים היא ביצעה עבודות בנייה דווקא, עבור בתקופה הקצרה של חודשים ספורים שבמהלכה בוצעה הפעילות רחבת-ההיקף הנטענת, וכלה בהיבט המשמעותי מאוד של רישום החברה על שם איש קש - מצטברות לנסיבות הנ"ל ותומכות במסקנה המתבקשת, שלפיה עסקין בחברה פיקטיבית, חסרת כל תוכן אמתי, שנוצרה ושימשה לצרכי מרמה.

76. במיוחד ראוי להדגיש בהקשר זה את העניינים הבאים, שכולם כבר נסקרו במהלך הכרעת הדין ולכולם משמעות ראייתית לחובת הנאשמים, כלהלן:

ראשית, העובדה שהנאשם רשם בכזב את קזקוב כבעלי החברה-הנאשמת וכמנהלה, כלומר כאיש קש או כ"קוף" מטעמו. בעניין זה יוזכרו גם נסיבותיו האישיות קזקוב, כאדם מוחלש הסובל מלקות נפשית, וכן הדברים שאמר הנאשם לקזקוב ולאחותו, לרבות כוונתו להחליף את קזקוב ב"קוף" אחר והתנהלותו התמוהה בעת המפגש עם האחות.

שנית, העובדה שמשני חשבונות הבנק של הנאשמת לא משתקפת, מחד גיסא, פעילות של תשלומים קבועים לעובדים או לאמצעי עבודה, אך בד בבד ומאידך גיסא משתקפות הוצאות למטרות שאין בין לבין עיסוקה הנטען של הנאשמת ולא כלום, כגון תשלום לבית הספר לבגרות של יואל גבע (ר' בפסקה 32 דלעיל).

שלישית, השימוש בפרקטיקה של "פריטת שיקים" (ניכיון), תוך הפסד סכומי העמלות המשמעותיים הכרוכים בכך, והכל כאשר לנאשמת קיימים שני חשבונות בנק פעילים שעל פני הדברים לא היתה כל מניעה לעשות בהם שימוש. יתר על כן, פריטת השיקים נעשתה דווקא בהקשר ללקוח העיקרי והכמעט בלעדי של הנאשמת, דהיינו: חברת אל פי סי שבבעלותו של לויבצקי, וזאת תוך שימוש בצ"ינג' של חברו של לויבצקי. מדובר אפוא בהתנהלות תמוהה ובלתי סבירה בנסיבות העניין, התומכת ביתר ראיות המאשימה.

רביעית, חוסר ההתאמה במועדים ובסכומים בין החשבוניות שהוציאו הנאשמים לאל פי סי (מושא האישום השלישי) לבין השיקים שקיבלה הנאשמת מאל פי סי, אשר מצביע אף הוא על כך שאין מאחורי החשבוניות הנ"ל ולא כלום. בהקשר זה יש להזכיר, מחד גיסא, את ההיקף העצום של החשבוניות (בסכום מצטבר של למעלה מחמישים מיליון ₪), ומאידך גיסא, את התקופה הקצרה יחסית שבמהלכה הן הוצאו (כחמישה חודשים בלבד).

חמישית, הפגמים הצורניים בחשבוניות אל פי סי, הכוללות מלל רב אך נעדרות תוכן מהותי; פגמים המעוררים כשלעצמם תמיהה בפרט בהתחשב בסכומים העצומים שבגינם, לכאורה, הוצאו החשבוניות. בהקשר זה, פגם משמעותי במיוחד נעוץ באי-ציון מיקום העבודות הנטענות, באופן שלא ניתן כלל לבדוק היכן הן בוצעו, אם בכלל.

77. עינינו הרואות, אם כן, כי מדובר בהצטברות משמעותית של נסיבות רבות ושונות - חלקן בעלות משקל רב יותר (כגון רישום איש קש) וחלקן בעלות משקל פחות (כגון פגמים צורניים בחשבוניות) - שצירופן יחדיו מוביל, באופן חד משמעי ובלתי נמנע ממש, למסקנה שעסקינן בפרשה זו בחברה פיקטיבית אשר שימשה לצורך ביצוע עבירות מס ותו לא. נסיבות המרמה - לרבות הנסיבות המחמירות נוכח ההיקף הכספי העצום של ההשמטה - הוכחו אפוא כדבעי.

78. בהקשר אחרון זה יש גם משמעות ראייתית לשתיקת הנאשם. אכן, הגם שהלכה היא כי הוראות סעיף 162(א) לחסד"פ מקנות משקל ראייתי עצמאי להתנהגות הנאשם, הבוחר לעשות שימוש בזכותו לשתיקה במשפטו (ר' **קדמי**, בספרו הנ"ל **על הראיות**, חלק שני, בעמ' 825 והאסמכתאות שם), ראוי להיזהר בהסתמכות פוזיטיבית על שתיקה, בהיותה מעצם טיבה ראייה שלילית. ואולם, כאשר מדובר בהצטברות נסיבות רחבת היקף - שכולן כאחת דורשות הסבר - יש ליתן משקל ראייתי להימנעות הנאשם מלמסור את גרסתו ואת הסבריו. זאת ועוד: בענייננו לא מדובר בהתנהגות נגטיבית-פסיבית של הנאשם גרידא - דהיינו: הימנעות ממסירת גרסה - אלא גם בהתחמקות אקטיבית מהליכי החקירה. כזכור, הגם שהנאשם זומן לחקירה הוא לא התייצב ובסופו של דבר נחקר רק לאחר שבוצעו פעולות שונות לאיתורו, לרבות בהוצאת צו מעצר.

79. עוד יש לציין, כי להימנעות הנאשם מלמסור את גרסתו יש משקל משמעותי במיוחד בהקשר לחשבוניות אל פי סי. זאת, משום שלפי טענת הסניגורים (בתשובה לאישום) מדובר בחשבוניות אמת המשקפות עסקאות אמת שנערכו כדת וכדין. בנסיבות ספציפיות אלה - בפרט כאשר מדובר בעבודות נטענות בהיקפים עצומים, שמעצם היקפן נדרשות לפעילויות רבות תוך שימוש בעובדים ובאמצעים - מתבקש ממש שהנאשם יואיל ויסביר היכן בוצעו העבודות, מי השתתפו בביצוען ובאילו חומרים ואמצעים הם נעזרו. בנוסף, אי הפקדת השיקים שאל פי סי הוציאה לנאשמת בחשבוניות הבנק שלה, אלא פריטתם בעבור עמלות, אף היא טעונה הבהרות מפי הנאשם. לבסוף, נסיבותיו התמוהות של התיק האזרחי דורשות גם הן הסברים והבהרות.

80. לפיכך, משנמנע הנאשם מלהעיד וליתן את גרסתו והסבריו בכל העניינים הנ"ל - וחלף זאת הסתפק בהסברי-עובדה חלקיים מפי באי-כוחו בסיכומיהם - יש ליתן לכך משקל של ממש לחובתו (בהקשר זה ר' והשווה דברי בית המשפט אודות ה"נטל הטקטי", המוטל על נאשם בנסיבות כגון דא, בע"פ (מחוזי ת"א) 728-05-11 **מדינת ישראל נ' וינגוט ואח'** (14.05.2014), בפסקה 34 לפסק הדין. להלן - עניין **וינגוט**).

81. בנסיבות אלה גם אין בידי לקבל את טענות ב"כ הנאשמים אודות מחדלי חקירה, כמו גם טרוניותיהם על כך שהחוקרים הסתפקו (לטענתם) בהסקת מסקנות נגד הנאשם משתיקתו ולא טרחו לבצע חקירה כהלכתה. ראשית יאמר, כי מתוך עדויות החוקרים שהעידו לפניי - כמו גם ראיות התביעה הרבות שהוגשו - עולה שהחקירה התנהלה באופן סביר. החוקרים אספו את כל החומרים שאליהם הצליחו להגיע, הן מהרשויות הרלוואנטיות (רשם החברות, דוחות שהוגשו לרשות המיסים ורישומים נוספים), הן מהבנקים (תוך הוצאת צווים), הן מהחקירה שהתנהלה בעניינה של אל פי סי, והן מעדים שמהם גבו הודעות ותפסו מסמכים, לרבות מר לזין (בעל הצ'ינג'). בנוסף, החוקרים זימנו את הנאשם לחקירה ומשהלה לא התייצב ביצעו פעולות לאיתורו. לאחר שאותר הנאשם נגבו ממנו מספר הודעות, כאשר בטרם גביתן ניתנה לו ההזדמנות להתייעץ עם עו"ד גולדמן. החוקרים גם ערכו חיפוש בדירת מגוריו של הנאשם ובמחשבו, לצורך איתור חומרים רלוואנטיים, ונתנו לנאשם את מלוא ההזדמנויות להמציא להם ספרים ואסמכתאות, שהלה נמנע מלנצל.
82. החוקרים אמנם לא ערכו בדיקות בשטח של האתרים, אליהם מתייחסות חשבוניות אל פי סי, אך הסבירו זאת בכך שמתוך החשבוניות לא ניתן ללמוד היכן האתרים. החוקר שפסה הבהיר: **"אין לי איך להגיע מתוך מה שכתוב בחשבונית לפרויקט ספציפי"** (בפרוטוקול, עמ' 27 שורה 30), והחוקר אורן אמר: **"בדרך כלל לחשבונית מתלווים דוחות עבודה ודוחות התקדמות ופרויקטנטים. החשבוניות האלה 'סתומות', לא רשום כלום, לא רשום איך שולם, יש שם של עיר"** (שם, עמ' 65 שורה 29 ואילך).
83. דומה כי הסניגורים אמנם ערים לכך שמתוך הרישומים בחשבוניות אל פי סי - ובהתחשב בשתיקת הנאשם - לא ניתן לאתר את אתרי העבודה (הנטענים) של הנאשמת. יחד עם זאת, כך לשיטתם, היה על החוקרים לבצע פעולות חקירה נוספות, דהיינו: לנתח את החומרים שנאספו בחקירה שנערכה בעניינה של אל פי סי, ולנסות ולמצוא את האתרים מושא חשבוניות אל פי סי מתוך הצלבת העולה מחומרי החקירה הנ"ל עם הרשום בחשבוניות דנא (ר' בסעיף 74 ובסעיף 85 ואילך לסיכומי ההגנה).
84. ואולם, ספק רב הוא אם פעולות חקירה כנ"ל אמנם היו מניבות ממצאים ראייניים ממשיים ומקדמות את החקירה בתיק דנא. זאת, לא רק נוכח הפרטים השלדיים והחסרים שנרשמו בחשבוניות אל פי סי, שעל פני הדברים אינם מאפשרים "הצלבת נתונים" ממשיה, אלא גם - ולא פחות מכך - בשל חוסר ההתאמה במועדים ובסכומים בין חשבוניות אל פי סי לבין השיקים שהוציאה אל פי סי לנאשמת; באופן שלא ניתן כלל לצאת מנקודת ההנחה שמדובר בחשבוניות שאמנם שולמו. ברור אפוא שאין באי-ביצוען של פעולות החקירה שהציעו הסניגורים משום מחדל חקירתי העשוי לגבש לנאשמים הגנה מן הצדק.
85. לא למותר להוסיף כאן, כי ברי שבבחינה בדיעבד של כל חקירה לעולם ניתן לטעון שפעולות חקירה מסוימות שראוי היה שיבוצעו לא בוצעו, או שלא בוצעו באופן מלא, וכדומה. ואולם, המסקנה המתבקשת נוכח כל האמור לעיל היא שלא ניתן לומר כי במקרה זה החקירה בוצעה באופן לקוי מהותית, ובאי ביצוען של הפעולות הנוספות הנ"ל שהציעו הסניגורים אין כדי לשנות לעניין זה. סיכומה של נקודה זו הוא, אפוא, שהחוקרים פעלו בחקירת הפרשה דנא באופן סביר ומקצועי וההגנה לא הצביעה על מחדלי חקירה משמעותיים.

86. אין כאמור מחלוקת כי הנאשמים הוציאו את חשבונות אל פי סי (מושא האישום השלישי) וגם הוכח כדבעי (בעדויות גב' פטאריאה וגב' גלר ובמוצגים הרלוואנטיים) כי אל פי סי ניכתה את מס התשומות שנכלל בחשבונות הנ"ל בדיווחיה למע"מ. כפי שעולה מהאמור ברישא לפרק זה, גם הוכח שהחברה-הנאשמת היתה בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום חברה חסרת תוכן ממשי וממילא שהחשבונות הנ"ל הן חשבונות פיקטיביות. עם זאת, בקביעות אלה לא ניתן לסיים את דיונו באישום השלישי, שכן לגביו העלתה ההגנה טיעונים נוספים, הנגזרים מהעובדה שלויבצקי ואל פי סי טרם הועמדו לדין בפרשה זו.

87. כזכור, במהלך עדותו של לויבצקי טען הלה כי הודע לעורך-דינו שתיק החקירה נגדו נסגר. על רקע זה גם נשמעו לפני דבריו של עו"ד גולדמן, הגם שלא הוצג מסמך בעניין. והנה, לסיכומי ההגנה צירפו ב"כ הנאשמים מכתב מטעם פקיד שומה חקירות שנשלח לעו"ד גולדמן - אמנם במועד המאוחר למועד עדותו של לויבצקי לפני - שבו נכתב כי הוחלט שלא להעמיד לדין את לויבצקי ואל פי סי. ב"כ המאשימה מתחה ביקורת חריפה על כך שהסניגורים צירפו לסיכומיהם ראייה מבלי ליטול רשות להגשתה ועל כן עתרה להוצאתה. בהמשך הציגה ב"כ המאשימה, מצידה, מסמך שלפיו תיק חקירת מע"מ נגד לויבצקי ואל פי סי לא נסגר ועדיין נותר פתוח ועומד.

88. נוכח העובדה ששני המסמכים הנ"ל הם מסמכים רשמיים איני מוצא בעיה בקבילותם, הגם שאכן ראוי היה כי הסניגורים יקדימו בקשה לצירוף ראייה לסיכומיהם. מכל מקום, המצב המשפטי נכון להיום הוא שנגד לויבצקי ואל פי סי טרם הוגש כתב אישום בפרשה דנא, כאשר תיק חקירת מס הכנסה נגדם נסגר ואילו תיק חקירת מע"מ עדיין תלוי ועומד. על רקע זה נפנה לדון בטענות ב"כ הנאשמים.

(א) טענת הגנה - לא ניתן להעמיד לדין את המסייע כאשר המסתייע לא הובא לדין:

89. לפי טענת ב"כ הנאשמים, במסגרת האישום השלישי הואשמו הנאשמים בעבירת סיוע, כאשר המסתייעים, דהיינו המבצעים העיקריים, הם לויבצקי ואל פי סי; והכל בגדרי הוראות סעיפים 31-32 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) (ר' בסעיף 22 ואילך לסיכומי ההגנה).

90. ייאמר מיד כי נקודת המוצא המשפטית לטיעון הנ"ל אינה נכונה. הנאשמים לא הואשמו באישום השלישי כמסייעים לדבר עבירה, שאותה ביצעו לויבצקי ואל פי סי, אלא הואשמו בעבירה לפי הוראות סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ, שלפיהן: **"מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמש מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, דינו - מאסר 5 שנים"**. לפי הוראות אלה מדובר אם כן בעבירה עצמאית ועיקרית, שייחודה הוא ביסוד נפשי מיוחד של **"מטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמש מתשלום מס"**. לא מדובר אפוא בעבירה נגזרת וממילא הוראות חוק העונשין העוסקות בעבירות נגזרות - לרבות בדרך של סיוע לדבר עבירה - אינן חלות עליה (השווה גם **עמיר**, בספרו הנ"ל, בעמ' 862-863 ובאסמכתאות המצוינות שם).

91. במקרה דנא הוכח כאמור, מחד גיסא, כי דובר בהוצאת חשבונות פיקטיביות על ידי הנאשמים, ומאידך גיסא, כי החשבונות נוכו בדוחותיה של אל פי סי למע"מ. בנסיבות אלה, פשיטא כי בכך שהנאשמים הוציאו חשבונות פיקטיביות לאל פי סי הם פעלו במטרה להביא לכך שאל פי סי תתחמק או תשתמש מתשלום מס. מכאן, שהוכח כנדרש כי התנהגות הנאשמים באישום השלישי גיבשה את כל יסודות ורכיבי העבירה לפי הוראות סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ.

(ב)

טענת הגנה - אי העמדתם לדין של לויבצקי ואל פי סי מגבשת לנאשמים הגנה מן הצדק:

92. ב"כ הנאשמים טענו עוד, ולחלופין, כי גם אם ייקבע שחברת אל פי סי השתמטה מתשלום מס ושהנאשמים סייעו בידיה לעשות כן, הגשת כתב אישום נגד הנאשמים בלבד מהווה אכיפה בררנית פסולה, המחייבת את ביטול כתב האישום מטעמי הגנה מן הצדק (ר' בסעיף 32 ובסעיף 66 לסיכומי ההגנה). בהקשר זה מבקשים הסניגורים, בין השאר, ללמוד מדברי החוקר אורן - אודות הקושי שנוצר בחקירה בשל שתיקתם ההדדית של לויבצקי והנאשם - כי החקירה נגד אל פי סי נקלעה "**למבוי סתום**" (שם, בסעיף 174. לדברי החוקר אורן ר' בפרוטוקול, עמ' 61 שורה 14 ואילך). עוד מלינים הסניגורים על כך שהמאשימה ערכה "**הפרדה מלאכותית**" בין תיק החקירה בעניינה של אל פי סי לבין תיק החקירה בעניינם של הנאשמים, ובכך מנעה מהנאשמים חומרי חקירה רלוואנטיים (שם, בסעיף 68 ואילך).

93. ואולם, אין בידי לקבל טענות אלה, מכמה וכמה טעמים מצטברים:

ראשית, כאמור, אין עסקינן כאן במצב דברים בו הנאשמים הואשמו בעבירה של סיוע, הנגזרת מעבירה עיקרית שאותה ביצעו אל פי סי או לויבצקי. כאמור, הנאשמים הואשמו לפניי, בכתב האישום, בעבירה העצמאית-עיקרית שנקבעה בהוראות סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ.

שנית, אם סברו הסניגורים כי חומרי חקירה רלוואנטיים לא הועמדו לעיונם היה עליהם לפעול במסגרת שנקבעה לכך בדיון, דהיינו: בהליכים לפי הוראות סעיף 74 לחסד"פ. משההגנה נמנעה לפעול בדרך זו - ובכל מקרה - סוגיית חומרי החקירה אינה יכולה להוות נימוק לזיכוי הנאשמים בשלב זה של ההליך, מה גם שאין לפניי אינדיקציה לכך שחומרי חקירה רלוואנטיים אמנם הוסתרו מההגנה.

שלישית, וזו אולי הנקודה העיקרית כאן: גם אם ניתן היה לקבל את הטענה שהחקירה נגד אל פי סי נקלעה למבוי סתום - כאשר בשלב זה, בטרם נסגרה חקירת מע"מ בעניין אל פי סי לא ניתן לקבוע בכך מסמרות - אין בכך כדי להשפיע על התשתית הראייתית שנאספה בעניינם של הנאשמים.

94. בסופו של דבר, במקרים שבהם מדובר באירוע פלילי אחד בו השתתפו מספר מעורבים, השאלה היא לעולם ראייתית, דהיינו: השאלה היא נגד מי מהמעורבים נאספו די ראיות להגשת כתב אישום. לכן, במקרה שבו נגד מעורב פלוני נאספו די ראיות ואילו נגד מעורב אלמוני לא נאספו די ראיות, אי העמדה לדין של אלמוני אינה בגדר "אכיפה בררנית" כלפי פלוני אלא דווקא ההחלטה המקצועית המתבקשת; ובוודאי שאינה מגבשת לפלוני הגנה מן הצדק. זאת, כמובן, בכפוף לכך שהחקירה נוהלה באופן סביר ומקצועי והחוקרים לא נמנעו במכוון, או ברשלנות רבתי, מלחקור את עניינו של מעורב מסוים או מלאסוף ראיות נגדו (השוו גם לעניין **וינגוט** הנ"ל, בו הועלתה טענה דומה).

95. עמדנו על כך שבפרשה דנא נאספו ראיות מוצקות נגד הנאשמים, לרבות בכל הקשור לסיפור רישומו של קזקוב כאיש קש מטעמו של הנאשם - על כל הכרוך והנובע מסיפור זה בקשר להוכחת המרמה בה נקטו הנאשמים. ההגנה לא הצביעה על כך שנגד לויבצקי או אל פי סי נאספו ראיות דומות, ולמעשה אף הסתפקה בחקירה נגדית קצרה ותמציתית מאוד של לויבצקי (בהשוואה לחקירה הנגדית הנמרצת והמקיפה של החוקר שפסה). בנסיבות אלה לא הונחה לפניי כל תשתית העשויה לגבש לנאשמים הגנה מן הצדק שיש בה כדי להצדיק את ביטולו של כתב האישום. יתר על כן, כאמור, החקירה בעניינם של הנאשמים בוצעה באופן סביר ומשנאספו נגדם די ראיות לא נפל פגם בהחלטה להגיש נגדם כתב אישום.

ח. סוף דבר:

96. העולה מכל המקובץ הוא שעובדות כתב האישום הוכחו בבית המשפט כדבעי, במידה הנדרשת בהליך פלילי, הן במישור הנוגע ליסוד העובדתי של ביצוע העבירות והן במישור הנוגע ליסוד הנפשי שלהן. לא למותר להוסיף ולציין, כי אף הוכח - ובסופו של דבר גם לא היתה על כך מחלוקת - כי כל המעשים מושא כתב האישום נעשו על ידי הנאשם עצמו, שהיה הבעלים האמתי והמנהל בפועל של הנאשמת בכל התקופה הרלוואנטית. בנסיבות אלה אין כל צורך להיזקק במקרה זה להוראות סעיף 119 לחוק מע"מ - שבהקשרו העלו ב"כ הצדדים טענות שונות - שכן אחריותו של הנאשם נובעת באופן ישיר ממעשיו; כאשר אחריות החברה-הנאשמת נובעת ממעמדו ותפקידו של הנאשם בה.

97. המסקנה המשפטית המתבקשת והמתחייבת היא, אם כן, הרשעת הנאשמים. אשר על כן אני מרשיע את שני הנאשמים בעבירות שבהן הם הואשמו בכתב האישום, דהיינו:

באישום הראשון -

ניכוי מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, בנסיבות מחמירות - עבירה לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ.

באישום השני -

שימוש בכל מרמה או תחבולה במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס - עבירה לפי הוראות סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ.

באישום השלישי -

פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו - 10 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ.

ניתנה היום, ט' אייר תש"פ, 03 מאי 2020, במעמד הצדדים.

[1] כהערה טכנית יש לציין כי ההדגשות בכל הציטוטים שבהכרעת דין זו אינן מופיעות במקור והן תוספות של הח"מ. התוספות בסוגריים מרובעים, בתוך ציטוטים, באות ללמד על תיקון טעויות הקלדה. תיקונים לכתוב מלא תקני אינם מסומנים.